

1. Legyen $a = i + 2j - 3k$, $b = 2j - 3k$, $c = 2i + j + k$.

(1 + 2 + 2 + 5 · 1 pont)

(a) Mennyi ab ? $(1, 2, -3) \cdot (0, 2, -3) = 1 \cdot 0 + 2 \cdot 2 + (-3) \cdot (-3) = 13$

(b) Mennyi $a \times b$?

$$\begin{vmatrix} \bar{i} & \bar{j} & \bar{k} \\ 1 & 2 & -3 \\ 0 & 2 & -3 \end{vmatrix} = \bar{i} \begin{vmatrix} 2 & -3 \\ 2 & -3 \end{vmatrix} - \bar{j} \begin{vmatrix} 1 & -3 \\ 0 & -3 \end{vmatrix} + \bar{k} \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 2 \end{vmatrix} = 0\bar{i} + 3\bar{j} + 2\bar{k} = (0, 3, 2)$$

\uparrow $2 \cdot (-3) - 2 \cdot (-3)$ \uparrow $1 \cdot 2 - 2 \cdot 0$

(c) Mennyi abc ? $(a \times b) \cdot c = (0, 3, 2) \cdot (2, 1, 1) = 0 \cdot 2 + 3 \cdot 1 + 2 \cdot 1 = 5$,

Vagy $\begin{vmatrix} 1 & 2 & -3 \\ 0 & 2 & -3 \\ 2 & 1 & 1 \end{vmatrix} = 1 \cdot \underbrace{\begin{vmatrix} 2 & -3 \\ 1 & 1 \end{vmatrix}}_5 - 2 \cdot \underbrace{\begin{vmatrix} 0 & -3 \\ 2 & 1 \end{vmatrix}}_6 + (-3) \cdot \underbrace{\begin{vmatrix} 0 & 2 \\ 2 & 1 \end{vmatrix}}_{-4} = 5$

(d) Mennyi az a, b vektorok közötti szög koszinusza?

$$\cos \alpha = \frac{\bar{a} \cdot \bar{b}}{|\bar{a}| \cdot |\bar{b}|} = \frac{13}{\sqrt{1^2 + 2^2 + (-3)^2} \sqrt{0^2 + 2^2 + (-3)^2}} = \frac{13}{\sqrt{14} \cdot \sqrt{13}} = \sqrt{\frac{13}{14}}$$

(e) Mennyi az a, b vektorok által kifeszített paralelogramma területe?

$$|\bar{a} \times \bar{b}| = |(0, 3, 2)| = \sqrt{0^2 + 3^2 + 2^2} = \sqrt{13}$$

(f) Mennyi az a, b vektorok által kifeszített háromszög területe?

$$T_{\Delta} = \frac{T_{\square}}{2} = \frac{\sqrt{13}}{2}$$

(g) Mennyi az a, b, c vektorok által kifeszített ferde teglatest (paralepipedon) terfogata?

$$|\bar{a} \bar{b} \bar{c}| = |5| = 5$$

(h) Mennyi az a, b, c vektorok által kifeszített tetraeder terfogata?

$$V_{\Delta} = \frac{1}{6} \cdot 5$$

Legyen

(7 + 3 pont)

$$\begin{aligned} 3x_2 + x_4 &= 10 \\ x_1 + x_2 + 2x_3 &= 11 \\ -x_1 + x_3 &= -2 \end{aligned}$$

(a) Keresd meg ennek az egyenletnek az összes megoldását pivotálás segítségével!

pivottábla:

$$\begin{array}{c} e_1 \\ e_2 \\ e_3 \end{array} \begin{array}{c|cccc|c} a_1 & a_2 & a_3 & a_4 & b \\ \hline 0 & 3 & 0 & 1 & 10 \\ 1 & 1 & 2 & 0 & 11 \\ -1 & 0 & 1 & 0 & -2 \end{array}$$

pivotálás = (2,1), (3,2), (1,4) elemek körül

$$\begin{array}{c} a_4 \\ a_1 \\ a_2 \end{array} \begin{array}{c|cccc|c} a_1 & a_2 & a_3 & a_4 & b \\ \hline 0 & 0 & -9 & 1 & -17 \\ 1 & 0 & -1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 3 & 0 & 9 \end{array}$$

$$\bar{b} = x_1 \bar{a}_1 + x_2 \bar{a}_2 + x_3 \bar{a}_3 + x_4 \bar{a}_4$$

$$\text{Vagyis } \bar{b} = 2 \cdot \bar{a}_1 + 9 \bar{a}_2 - 17 \bar{a}_4$$

$$\text{tehát egy megoldás: } \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 9 \\ 0 \\ -17 \end{pmatrix}$$

$$a_3 \text{ oszlopa: } -1 \bar{a}_1 + 3 \bar{a}_2 - 9 \bar{a}_4 = \bar{a}_3$$

$$\text{Vagyis } -1 \bar{a}_1 + 3 \bar{a}_2 - 1 \cdot \bar{a}_3 - 9 \bar{a}_4 = \bar{0}$$

$$\text{tehát } \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 \\ 3 \\ -1 \\ -9 \end{pmatrix}$$

megoldja a homogén (zero jobboldal) egyenletet.

$$\text{Megoldás: } \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 9 \\ 0 \\ -17 \end{pmatrix} + t \begin{pmatrix} -1 \\ 3 \\ -1 \\ 9 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ 9 \\ 0 \\ -17 \end{pmatrix} - x_3 \begin{pmatrix} -1 \\ 3 \\ -1 \\ 9 \end{pmatrix}$$

(b) Ellenorizd az eredményedet!

$$\begin{pmatrix} 0 & 3 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 2 & 0 \\ -1 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 2 \\ 9 \\ 0 \\ -17 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 10 \\ 11 \\ 9 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 0 & 3 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 2 & 0 \\ -1 & 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -1 \\ 3 \\ -1 \\ 9 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{aligned} \text{vagy } 3 \cdot (9 + 3t) + (-17 + 9t) &= 10 \\ (2 - t) + (9 + 3t) + 2(-t) &= 11 \\ -(2 - t) + (-t) &= -2 \end{aligned}$$

3 pont

Megjegyzés:

Más pivotálást használva az eredmény más alakban lesz,

$$\begin{pmatrix} 2 \\ 9 \\ 0 \\ -17 \end{pmatrix} + t \cdot \begin{pmatrix} -1 \\ 3 \\ -1 \\ 9 \end{pmatrix} \text{ helyett, lehet pl.}$$

$$\begin{pmatrix} 2 + 7 \cdot (-1) \\ 9 + 7 \cdot 3 \\ 0 + 7 \cdot (-1) \\ -17 + 7 \cdot 9 \end{pmatrix} + t \cdot \begin{pmatrix} 8 \cdot (-1) \\ 8 \cdot 3 \\ 8 \cdot (-1) \\ 8 \cdot 9 \end{pmatrix}$$

(a 7,8 lehet akármi)

3. Adott három pont: $A = (1, 0, 0)$, $B = (0, 0, 1)$, $C = (0, 1, 0)$.

(4 + 3 + 3 pont)

(a) Írd fel az oket tartalmazó síknak egy, a síkot meghatározó egyenletet!

$$\begin{aligned} \vec{U} &= B - A = (-1, 0, 1) \\ \vec{V} &= C - A = (0, -1, 1) \\ \vec{n} &= \vec{U} \times \vec{V} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ -1 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 1 \end{vmatrix} = \vec{i} \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} - \vec{j} \begin{vmatrix} -1 & 1 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} + \vec{k} \begin{vmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} \\ &= \vec{i} + \vec{j} + \vec{k} = (1, 1, 1) \end{aligned}$$

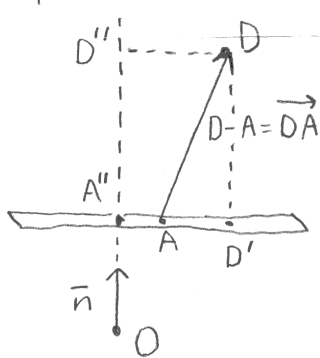
sík egyenlete: $\vec{n} \cdot (\vec{r} - A) = 0$, vagy $\vec{n} \cdot \vec{r} = \vec{n} \cdot A$

$$(1, 1, 1) \cdot (x, y, z) = (1, 1, 1) \cdot (1, 0, 0)$$

$$x + y + z = 1$$

(b) Mennyi a $D = (1, 0, 5)$ pont távolsága ettől a síktól?

$$d = \left| \frac{\vec{n}}{|\vec{n}|} \cdot (D - A) \right| = \frac{1}{|\vec{n}|} \cdot \left| \vec{n} \cdot \vec{D} - \vec{n} \cdot A \right| = \frac{1}{\sqrt{1^2 + 1^2 + 1^2}} \cdot \left| (1, 1, 1) \cdot (1, 0, 5) - 1 \right| = \frac{5}{\sqrt{3}}$$

$$d = |D'D''| = |A'D''| = \left| \frac{\vec{n}}{|\vec{n}|} \cdot \vec{AD} \right| = \left| \frac{\vec{n}}{|\vec{n}|} \cdot (D - A) \right|$$

sík-egyenes távolság

$D'D''$ vetülete az \vec{n} normálvektorra

egy \vec{b} vektor vetülete az \vec{n} vektorra:
 $\frac{(\vec{n} \cdot \vec{b})}{|\vec{n}|^2} \cdot \vec{n}$,
 annak hossza: $\left| \frac{\vec{n} \cdot \vec{b}}{|\vec{n}|} \right|$

(c) Keresd meg az $E = (0, 1, 0)$ és a $F = (3, 4, 5)$ pontokon áthaladó egyenes és a sík metszéspontját!

$E = C$, tehát C metszéspont, mégpedig az egyetlen, mert \vec{EF} nem $\perp \vec{n}$ -re.

Vagy: $\vec{v} = F - E = (3, 3, 5)$, $\vec{r}(t) = E + t\vec{v} = (0, 1, 0) + t(3, 3, 5) = (3t, 3t+1, 5t)$

$\vec{r}(t)$ a síkon van, ha $\underbrace{(3t)}_x + \underbrace{(3t+1)}_y + \underbrace{(5t)}_z = 1 \rightarrow t=0$,
 a sík egyenlete: $x + y + z = 1$

a metszéspont: $\vec{r}(0) = (3 \cdot 0, 3 \cdot 0 + 1, 5 \cdot 0) = (0, 1, 0)$

4. Legyen $v = \sqrt{3}i - 1$, $w = 1 + i$.

(2+2+3+3 pont)

(a) Mennyi $vw + \bar{v}$?

$$vw = (-1 + \sqrt{3}i)(1 + i) = (-1 + \sqrt{3}i^2) + (\sqrt{3}-1)i = (-1 - \sqrt{3}) + (\sqrt{3}-1)i$$

$$\bar{v} = -1 - \sqrt{3}i$$

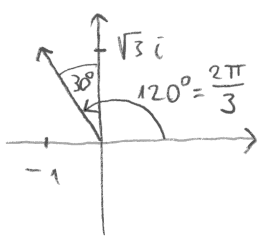
$$vw + \bar{v} = [(-1 - \sqrt{3}) + (\sqrt{3}-1)i] + [-1 - \sqrt{3}i] = (-2 - \sqrt{3}) - i$$

(b) Mennyi w/v algebrai alakja?

$$\frac{1+i}{-1+\sqrt{3}i} = \frac{1+i}{-1+\sqrt{3}i} \cdot \frac{-1-\sqrt{3}i}{-1-\sqrt{3}i} = \frac{(-1-\sqrt{3}i^2) + (-1-\sqrt{3})i}{(-1)^2 + (\sqrt{3})^2} =$$

$$= \frac{(-1+\sqrt{3})}{4} + \frac{(-1-\sqrt{3})}{4}i$$

(c) Mennyi v^5 ? (Add meg az eredményt algebrai alakban is!)

$$-1 + \sqrt{3}i = 2 \cdot \left(\cos \frac{2\pi}{3} + i \cdot \sin \frac{2\pi}{3} \right)$$

$$\uparrow \sqrt{(-1)^2 + (\sqrt{3})^2}$$

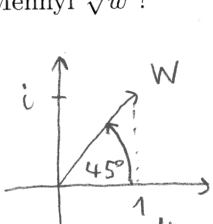
$$\frac{10\pi}{3} = 2\pi + \frac{4}{3}\pi$$

$$v^5 = \left[2 \cdot \left(\cos \frac{2\pi}{3} + i \cdot \sin \frac{2\pi}{3} \right) \right]^5 = 2^5 \cdot \left(\cos \left[5 \cdot \frac{2\pi}{3} \right] + i \cdot \sin \left[5 \cdot \frac{2\pi}{3} \right] \right) =$$

$$= 32 \cdot \left(\cos \frac{4\pi}{3} + i \cdot \sin \frac{4\pi}{3} \right) = 32 \cdot \left(-\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i \right) = -16 - 16\sqrt{3}i$$

\nearrow
 $240^\circ \sim -120^\circ$

(d) Mennyi $\sqrt[4]{w}$?

$$w = \sqrt{2} \cdot \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \cdot \sin \frac{\pi}{4} \right)$$

$$\uparrow \sqrt{1^2 + 1^2}$$

$$\sqrt[4]{w} = \sqrt[4]{\sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \cdot \sin \frac{\pi}{4} \right)} = \sqrt[4]{\sqrt{2}} \left(\cos \left[\frac{\pi/4}{4} + \frac{2k\pi}{4} \right] + i \cdot \sin \left[\frac{\pi/4}{4} + \frac{2k\pi}{4} \right] \right)$$

ahol $k=0,1,2,3$

$$= \sqrt[8]{2} \left(\cos \left[\frac{\pi}{16} + k \cdot \frac{\pi}{2} \right] + i \cdot \sin \left[\frac{\pi}{16} + k \cdot \frac{\pi}{2} \right] \right)$$

a szögek: $11,25^\circ$, $101,25^\circ$, $191,25^\circ$, $281,25^\circ$